

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcję odpow. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 7.

Nowe, sobota 18 lutego 1928 r.

Rok V.

Zwrot w opinii anglosaksońskiej.

W opinii angielskiej i amerykańskiej zaznaczył się nareszcie bardzo wyraźny zwrot dawno pożądanym: coraz rzadziej w prasie angielskiej po obu stronach oceanu spotyka się o sprawach polskich i wogóle środkowo-europejskich artykuły i wzmianki, zdradzające w najlepszym razie ignorancję, a zbyt często zostawanie autorów pod wpływem czynników, zainteresowanych w szerzeniu fałszywej oceny tych spraw zagranicą. Natomiast coraz częściej głos zabierają powagi naukowe, by na podstawie długoletnich, osobistych studiów sprostować mylne poglądy.

Jednym z przywódców tego ruchu ku wyrobieniu bardziej rzeczowych poglądów na sprawy europejskiej w Anglii i w Ameryce jest prof. William Caldwell z uniwersytetu im. McGill w Montrealu w Kanadzie. Od roku 1924 prof. Caldwell rok rocznie spędzał kilka tygodni w Czechosłowacji, w Polsce i w innych krajach t. zw. „zbalkanizowanej” przez traktaty pokojowe Europy i w czasopiśmie angielskich, amerykańskich i kanadyjskich, w odczytach w wielu miastach Kanady podaje wynik swoich studiów, nie tając żadnych spostrzeżeń ujemnych, lecz bezstronnie stwierdzając postępy, dokonane w tych krajach. Trzeźwość i przenikliwość szkockiego umysłu prof. Caldwell łączy z bezwzględnością otwartością uczonego, który swego sądu nie pozwala kępować żadnymi ubocznymi względami. I tak w ostatnim artykule w „Fortnightly Review” (Londyn), prof. Caldwell powiada bez ogródek:

„Czas już, abyśmy Anglii przestali patrzeć na Polskę oczyma dawnej Rosji, albo oczyma naszego progermańskiego liberalizmu i idealizmu z XIX stulecia. W swoim położeniu pomiędzy chaotyczną Rosją a Niemcami, których nacjonalisci (mimo Loarna i Stresemanna) jeszcze zawsze prowadzą propagandę prasową przeciw traktatom o swoich wschodnich granicach, Polska jest międzynarodową koniecznością, jeśli wolność Europy ma być utrzymana”. Takie zasadnicze ujęcie stosunku opinii angielskiej do Polski zasługuje na tem bacniejszą uwagę, ile że prof. Caldwell kilka lat studiów uniwersyteckich spędził też w Niemczech.

W artykule wyżej wspomnianym autor powtarza to, co już dawniej w „Contemporary Review” (Londyn) pisał, że utrzymanie obecnego stosunku Gdańska do Polski jest jednym z podstawowych zagadnień europejskiej przyszłości. „Gdańsk — tak znów pisze prof. Caldwell — z natury związany jest z Polską a nie z Niemcami. Gospodarsza przyszłość Gdańska jest niewątpliwie przy Polsce. A jeśli Niemcy, czy to w Gdańsku, czy poza Gdańskiem, twierdzą co innego, to wpływają na nich nie gospodarsze, ale nacjonalistyczne i przeciwpolskie pobudki”. Niemcy, powiada autor, odcieliby Polskę zamknąć w środkowej Europie, bez dostępu do morza, które jej się należy jakby z przyznanego prawa, bo Wisłę uważać można za Nil polski.

Artykuł ten, który oprócz rozważań z dziedziny międzynarodowej polityki zawiera też bardzo wiele rzeczowych informacji też o Polsce dzisiejszej, jej możliwościach rozwojowych i jej potrzebach w najbliższej przyszłości, przedrukowały najpoważniejsze dzien-

niki kanadyjskie w bardzo obszernych wyciągach. Po swoim powrocie do Kanady prof. Caldwell w wielkim politycznym Empire Club w Toronto wygłosił odczyt na temat: „Nowa środkowa Europa i Imperjum brytyjskie. Myślą przewodnią odczytu było, że rodzi się nowa kultura światowa, która przez Ligę Narodów i przez współdziałanie krajów środkowej Europy doprowadzi do ogólnego potępienia, do „moralnej proskrypcji” (moral outlawry) wszelkiej wojny.

Dla pokoju i postępu Imperjum Brytyjskiego, tak mówił dalej w swoim odczycie prof. Caldwell, jest rzeczą wielkiego znaczenia, jak Czechosłowacja i Polska umiały sobie dać radę z powojennym komunizmem. „W chwili obecnej Polska zastania całą resztę Europy od wtargnięcia bolszewizmu. Tylko przez granicę Polski bolszewizm mógłby się przedostać do Europy, a Polska temu zapobiegnie, bo cały swój szczyt wysiłek skierowała ku uwolnieniu się od wojennej umysłowości w Europie”.

Obszerne sprawozdania z tego odczytu ukazały się we wszystkich dziennikach kanadyjskich. Przech artykułów i odczytów prof. Caldwell w opinii anglosaksońskiej wiele objawów dowodzi, że rok ubiegły przyczynił się do ustalenia rzeczowego sądu o Polsce.

M. G.

Jak to było od początku?

(Korespondencja własna)

Moskwa, w lutym 1928 r.

Jeden z publicystów rosyjskich nazwał deportowanych obecnie byłych dostojników sowieckich „dekabrystami Wukapy”. Decyzja o eksmisji z partii zapadła w grudniu (dielekabr), a zarówno wśród dekabrystów z 1825, jak pośród obecnie zesłanych są mężowie wpływowi i ustosunkowani.

Przy omawianiu dziejów nowych „dekabrystów” zaczęto sobie przypominać, jak to było od początku. Historia ta jest rzeczywiście pouczająca, odmalowuje w suchych faktach wzrost różniczkowania i ewolucji w niegdyś jednolitej i jedynej partii państwa sowieckiego.

Nie sięgając więc w daleką przeszłość przed erą zwycięstwa sowieków w listopadzie 1917 r., ani w dzieje walki partii komunistycznej (podówczas jeszcze Rykapy t. j. rosyjskiej partii komunistycznej, a nie Wukapy t. j. wszechzwiązkowej partii komunistycznej) z jej aliantami t. j. lewicą S—R., można rozpocząć wspomnienia od X zjazdu partii z 1921 r. Podówczas zarysowały się tylko różnice zdań. Na czele opozycji zwanej robotniczą stał p. Szliapnikow. Żyjący wódz komunizmu, Lenin, odezwał się o argumentach opozycji złośliwie i pogardliwie, mówiąc, że p. Szliapnikow „wysiaduje, jak kura piskłeta, różnice zdań”. Nie trzeba nam teraz opozycji — kończył swoją filippikę Lenin — dla opozycji teraz koniec — „Kryszka”.

Po zjeździe przystąpiono do czyszczenia na wszelki wypadek partii i obcięto z niej 20 proc. t. j. 130.000 ludzi. Zdawało się, istotnie „różnicom zdania” położono w ten sposób kres.

Tymczasem już wkrótce dowiedzieliśmy się o istnieniu, aż dwóch grup opozycyjnych: jednej robotniczej p. Miasnikowa, której demonstrację trzeba było rozpedzać siłą zbrojną i drugiej „robotniczo-włóściańskiej” p. Poniuszkina, która zaczęła wydawać nawet nielegalne odezwy. W tymże czasie t. j. w 1922 r. wewnątrz partii powstał „opozycjonizm” Trockiego. PP. Zinowjew, Kamieniew i Stalin zjednoczyli się, aby go zwalczyć. Z pomocą lekarzy wysłali go w góry kaukaskie. Powietrze górskie nieco pomogło, ale w dziwny sposób, bo po powrocie Trockij „zaraził” w 1923 roku swoją opozycyjnością — p. Zinowjewa i Kamieniewa.

Zamiast likwidacji — opozycja utworzyła szerszy blok „trockistów” i grupę Szliapnikowa p. n. „opozycji zjednoczonej”.

Rozpoczęła się walka, która trwała w ciągu dwóch lat, ciskano sobie wzajemnie w oczy długie cytaty z dzieł Lenina. Władze partyjne i rządowe używały wszelkich sposobów oddziaływania, opo-

zycja również, nie uciekając się tylko do... powstania zbrojnego.

Wreszcie sypnęły się na opozycję stopniowane kary: wykluczenie z Politbiuro, później z C. K., dalej z urzędów, a na samym końcu z partii. Przed ostateczną rozprawą z wodzami zastosowano silne przygotowanie terenu. Bo przecież tym razem nie chodziło o jakieś 130.000 bezimiennej masy, a o luminarzy komunizmu. Filary rewolucji wszechświatowej Trockiego, Zinowjewa, Kamieniewa, Radka, Rakowskiego, Piatakowa i t. p. Do nich zabrali się nowi komuniści, którzy zagarnęli miejsca i władzę po starej gwardii Lenina. W takiej sytuacji nadszedł XV zjazd partyny w 1927 r., który wypędził z partii 75 trockistów i 23 sapronowców. Na zjeździe było 1669 delegatów, w tem urzędników partii — 54 proc. urzędników sowieckich — 23 proc., robotników — 18 proc., włóścian — 5 proc., innemi słowy 77 proc. partyjne i państwowej biurokracji.

Na takim terenie rozegrało się Waterloo Trockiego. Nie wszyscy zostali wierni Trockiemu do końca, niektórzy próbowali się ratować przeprosinami. Ale bezskutecznie. Zjazd był nieubłagany. Nowi dekabryści poszli na wygnanie.

Czy to oznacza koniec opozycji? Jak widać z powyższej krótkiej kartki z dziejów, każda likwidacja dawała w wyniku wzrost i rozszerzenie kadrow opozycji. Z drobiazgu „opozycji robotniczej” 1921 r. wyrosła wielka opozycja „trockistów i sapronowców” 1927 r. Bieg ewolucji jest równie nieubłagany jak XV kongres Wukapy.

Tak mówią w Moskwie.

N.

Ogłoszenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, iż jarmarki w roku 1928 odbędą się w Nowem jak następuje:

Jarmarki kramne, na bydło i konie (mieszane):

23-go lutego, 26-go kwietnia, 23-go sierpnia
25-go października, 27-go grudnia.

Jarmarki na bydło i konie:

22-go marca, 28-go czerwca, 27-go września.

Nowe, dnia 9 lutego 1928 r.

Burmistrz.

Ogłoszenie.

Znaleziono jeden pierścionek ślubny. Prawny właściciel może się zgłosić celem odbioru w kancelarji tuż. Posterunku Policji Państwowej.

Nowe, dnia 14. 2. 1928 r.

Burmistrz.

Składaj systematycznie grosze, a otrzymasz złotówki i setki!

Oszczędności począwszy od 5,00 zł przyjmuje

Bank Powiatowy Świecie Oddział w Nowem

(Rynek 3)

Pozatem załatwiamy wszelkie czynności bankowe.

Za zobowiązania Banku Powiatowego odpowiada pow. świecki całym majątkiem i siłą podatkową.

Kapitał zakład. 500.000 zł.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

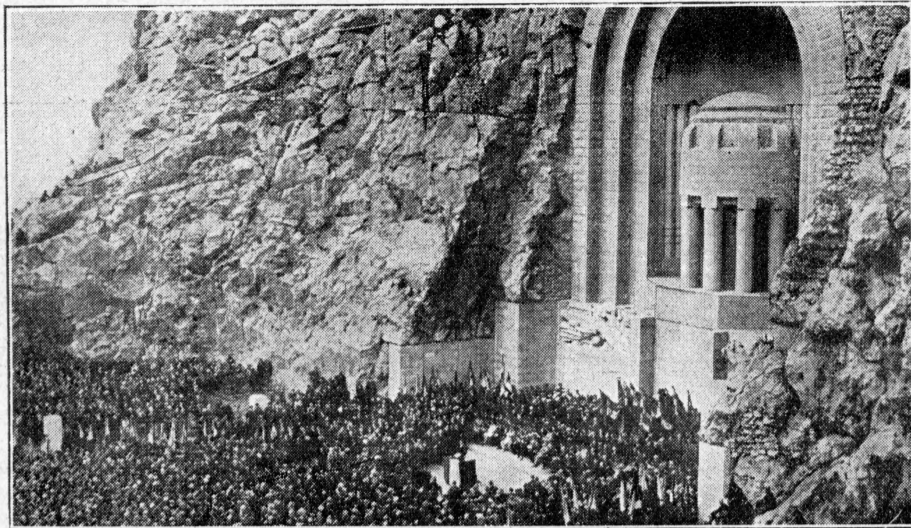
NIEDZIELA, 19 LUTEGO 1928 r.

Bezmiar werwy i temperamentu posiada jedna z czołowych artystek teatru „Perskie Oko”, p. Stanisława Karlińska. Jeśli dodamy do tego wielki wdzięk i miłą urodę, wówczas będziemy mieli wierną fotografię artystki.

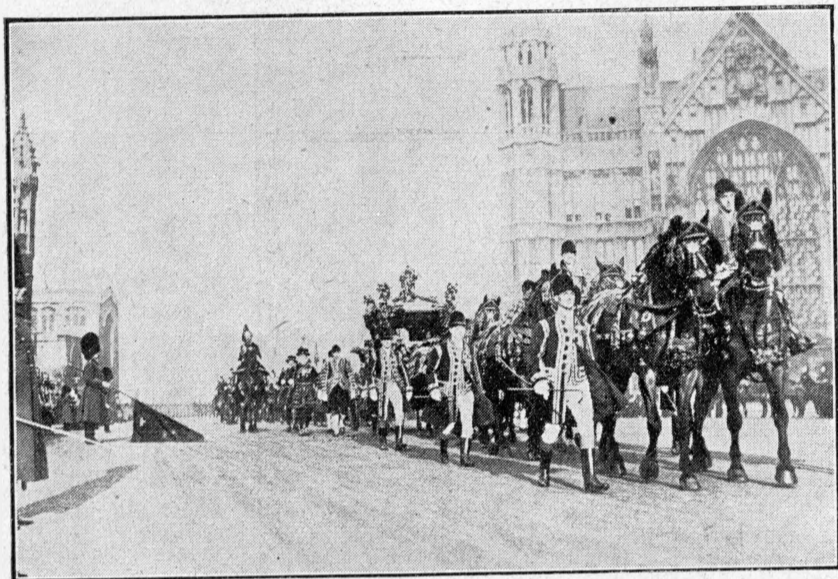
Księżę Cziczibu, brat cesarza Japonii, następca tronu zaręczył z księżniczką Tsuneo Matsudaira.

Pod Niceą wykuto w skałach pomnik Wielkiej Wojny światowej.

Ks. Tsuneo Matsudaira, córka posła japońskiego w Waszyngtonie, naręczona ks. Cziczibu.

Otwarcie parlamentu w Londynie. Zdjęcie nasze przedstawia karocę królewską z królem jadącym na otwarcie parlamentu.

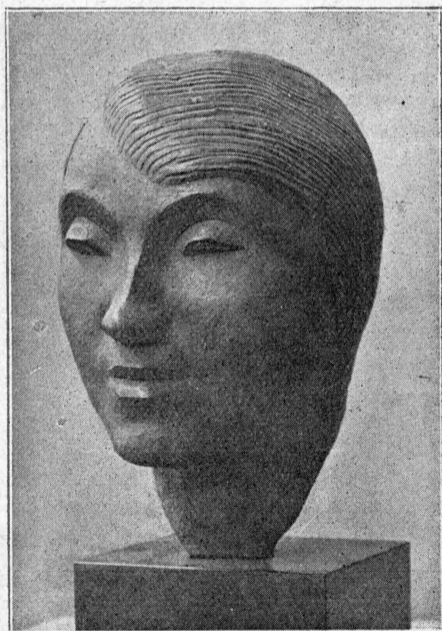
Mussolini na przeglądzie młodzieży faszystowskiej.

P O M N I K
wykonany przez uczniów

Godne naśladowania. Młodzież szkoły w Snowie, pow. nieświeskiego, wykonała własnoręcznie pomnik Adama Mickiewicza.

Rzeźby Augusta Zamoyskiego

Portret p. Wielopolskiej (kamień).

Portret M. hr. Potockiej (bronz).

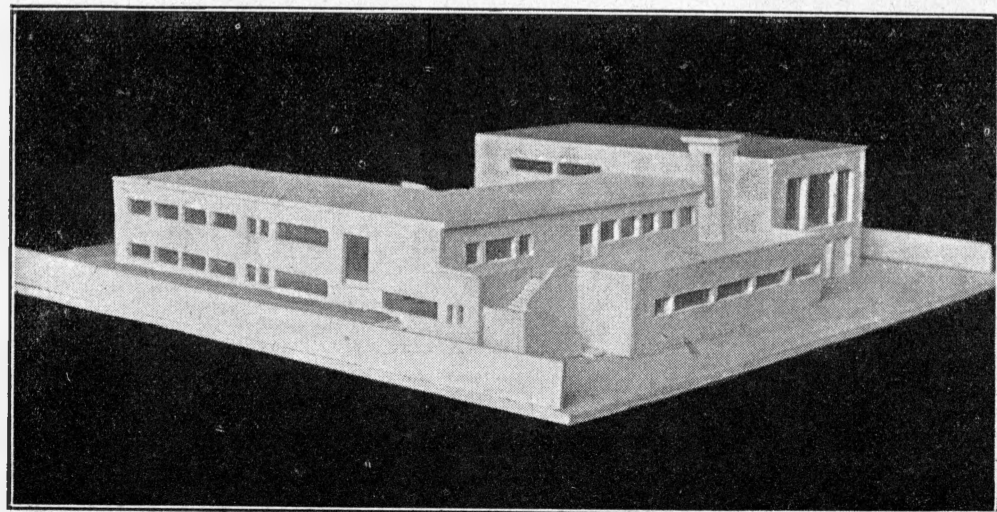
Proces morderstwa
ś.p.kuratora Sobińskiego

Obrońca oskarżonych dr. Starosolski, który usiłuje dowieść niewinność swych klientów. Poszlaki są jednak b. poważne.

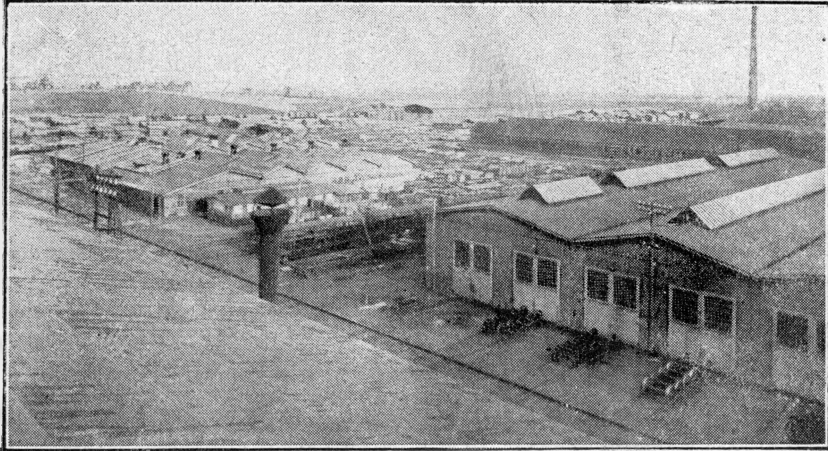
Występy japońskiej artystki Tsumaye w Paryżu, cieszą się powodzeniem.

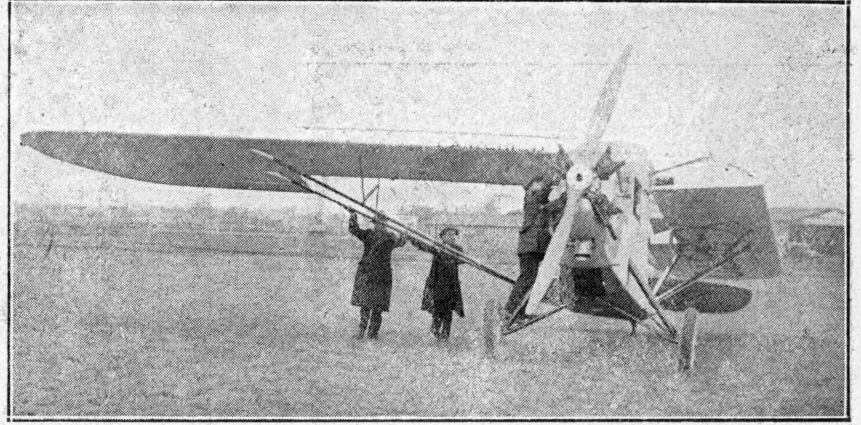
Tak ma wyglądać dom sportowy, Akademickiego Związku Sportowego, budowa którego ma się rozpocząć w bieżącym sezonie.

Jedna z artystek teatralnych w New Yorku nie mając czasu na przymiar-kę sukien, odlala swą figurę w gipsie.

Państwowe warsztaty wagonowe w Ostrowie Wlkp.

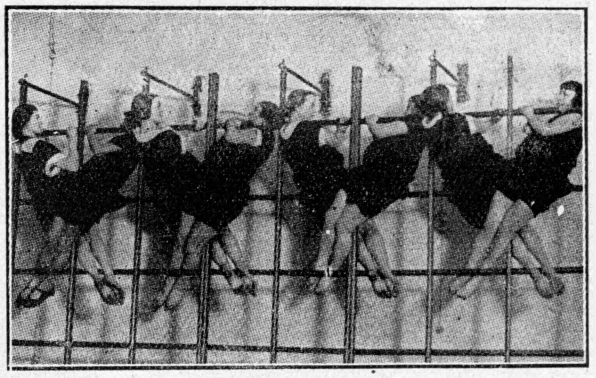
Pierwszy samolot o składanych skrzydłach wybudowany w Ameryce. Motor o sile 135 H. P. Długość lotu 65 godzin.

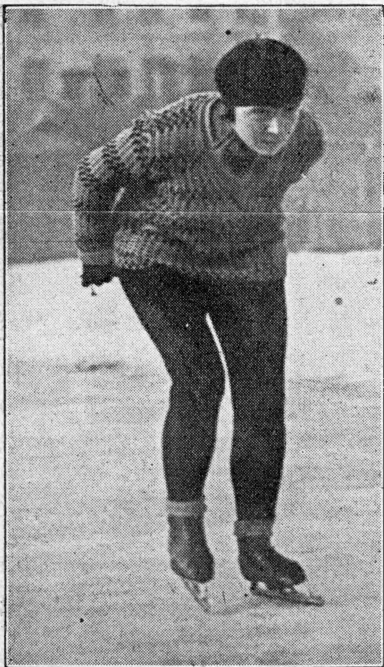
Drużyna hokejowa szkoły Mazowieckiej zdobyła mistrzostwo szkół średnich.

Polscy narciarze na dworcu krakowskim przed odjazdem na olimpiadę w St. Moritz.

Popisy gimnastyczne uczeń gim. im. Orzeszkowej w Warszawie.

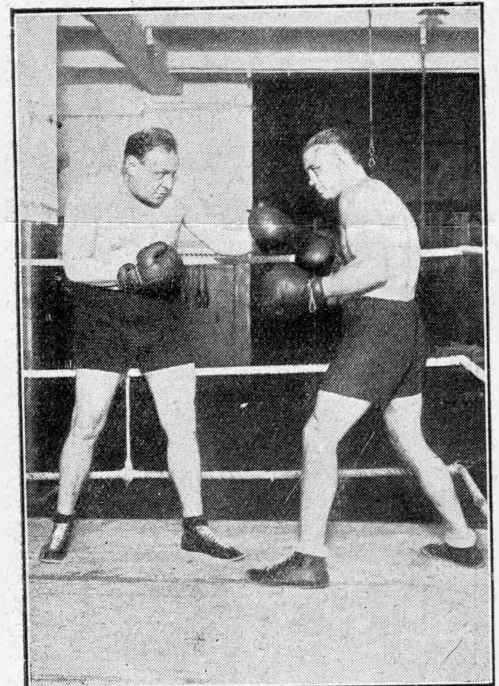

Rekord łyżwiarski na 500 i 1000 metrów, ustanowiła p. Z. Meingowa.

Teatr Letni „Nie ożenie się” w 3-ach aktach St. Kiedrzyńskiego

Scena zbiorowa z aktu II.

Znakomity aktor filmowy Emil Jannings (x), bierze lekcje boksu, znajomość którego jest mu niezbędną do nagrywanego obecnie obrazu.

„Pierrot”, ulubiona lalka pań, które darzą go czułym sentymentem.

Różycki, Zahorski i Ola Leszczyńska, akt. III.

„Markiza” lalka stylowa, zdoła buduary, a często nie rozstaje się ze swą właścicielką i w podróżach.

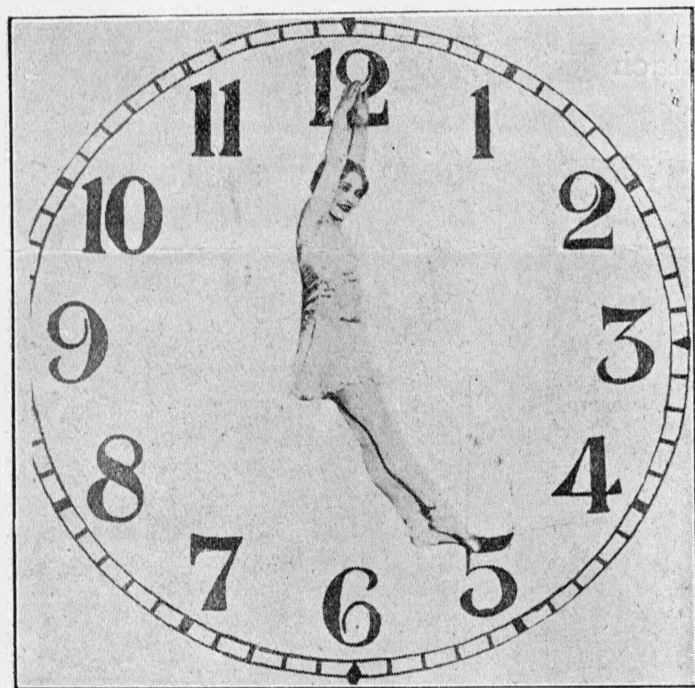
„BLACK — BOTTOM”

Jedna z figur tego murzyńskiego tańca, na całe szczęście nie tańczona na sali balowej, lecz na scenie.

Jedna z figur black-bottoma, na balach przy tłoku nie ma zastosowania.

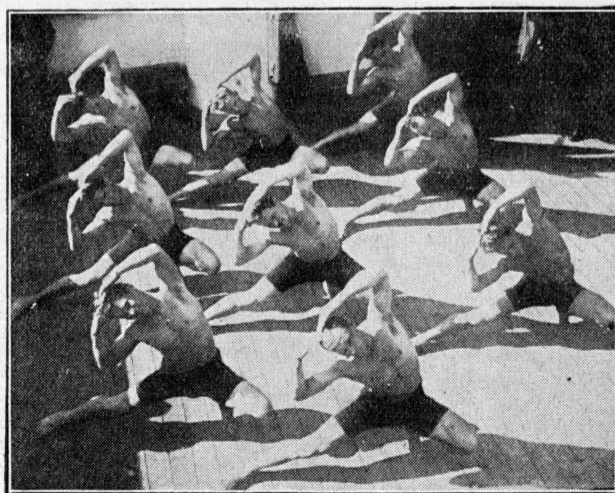
Żywa wskazówka: oto jedna ze scen tanecznych w nowojorskim music-hallu.

Kostjmy noszone na wielkich balach karnawałowych w największych stolicach.

Widok ogólnej wystawy otwartej w gmachu biblioteki narodowej w Paryżu (u góry sztandary rewolucyjne).

Angielscy marynarze przy rannej gi mnastyce.

RÓJ
NAJLEPSZE KSIĄŻKI!
 ŻAŁĄC BEZPŁ. PROSPEKTÓW. WARSZ. KREDYTOWA 1.

Nie żałujcie 10 gr. na korespondencję

Wszyscy czytelnicy bez wyjątku powinni zwrócić się do nas o wystanie bezpłatnego ilustrowanego cennika (przeszło 100 ilustracji) najnowszych wynalazków i przedmiotów niezbędnych dla każdego i rodziny. Między innymi przedmiotami polecamy radio, aparaty i części, maszyny do szycia, rowery, eufony, zegary, zegarki i wiele innych przedmiotów. Nasz cennik służy każdemu jednocześnie jako poradnik. Towary sprzedajemy na najdogodniejszych warunkach na długoterminowe spłaty nie wyłączając mieszkańców wsi miast całej Rzeczypospolitej.
 Zwracać się do firmy **M. OKOŃ Warszawa, Zielna 11,7 Telefon 121-66. J.**

**PISMO ŚWIĘTE
 W OBRAZACH**
 220 RYCIN wykonał
GUSTAW DORÉ
 KSIĘGI
STAREGO TESTAMENTU:
 PRÓJESZA, JOZUEGO, SĘDZIÓW,
 KRÓLEWSKIE, PARALIPOMENON,
 EZDRASZOWE, TOBIASZOWE, JUDITH,
 ESTHER, JOB, PROROKÓW, PSALMISTY,
 KSIĘGI
NOWEGO TESTAMENTU:
 CZTERY EWANGELJE, DZIEJE APO-
 STOLSKE, OBJAWIENIE ŚW. JANA
 — APOSTOŁA —

W dwustu kilkudziesięciu obrazach Doré ujmuję całość dziejów Starego i Nowego Zakonu, oddając je ściśle według tekstu a wnosząc od siebie głębokie odczucie i polot artystyczny, który tchnął życie w każdą postać i każdy szczegół, przez co wiele prawd tajemnych zbliżył do poręć ludzkich.

Pierwotnie obrazy te były wydawane jako całość przy tekście Pisma Świętego i zatwierdzone przez Konsystorz Archidiecezji Warszawskiej. Obecnie Wydawnictwo M. Arcta wypuściło cykl obrazów bez tekstu, mogący służyć jako ilustracja do każdego parobarwnego wydania Starego i Nowego Testamentu, w cenie skalkulowanej tak przystępnie, aby mogło się przedostać do jaknajszerszych warstw.

**PISMO ŚWIĘTE
 W OBRAZACH**

kosztuje 16 zł. w artystycznej okładce
 w ozdobnej płóciennnej oprawie zł. 30.

KSIĘGARNIA M. ARCTA
 Warszawa, Nowy Świat 35.

**Czy Jesteś już
 członkiem L. O. P. P.?**